

داودپور، درسا، ۱۳۷۰-
 اختلالات خواب و بیداری خلاصه درس به همراه سوالات ارتقا و مورد تا سال ۱۴۰۲ Kaplan and
 Sadock's Synopsis of Psychiatry 2022/ ترجمه و تلخیص درسا داودپور.
 تهران: کاردیا، ۱۴۰۲.
 ۱۰۴ ص: مصور، جدول.
 ۱۹۲۰۰۰۰ ریال 978-622-5603-60-8
 فیبا
 کتاب حاضر برگرفته از کتاب " Kaplan & Sadock's synopsis of psychiatry, 12th. ed.
 2022 " به ویراستاری رابرت جوزف بولند، مارشا ال. وردوین، پدرو روئیز است.
 روان‌پزشکی - Psychiatry / اختلالات خواب - Sleep disorders
 روان‌پزشکی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها. Psychiatry -- Examinations, questions, etc.
 اختلالات خواب -- آزمون‌ها و تمرین‌ها. Sleep disorders -- Examinations, questions, etc.
 بولند، رابرت جوزف - Boland, Robert Joseph
 وردوئن، مارشا ال. Verduin, Marcia L.
 روئیز، پدرو، ۱۹۳۶ - م.
 Ruiz, Pedro
 کاپلان، هرولد، ۱۹۲۷- م. . چکیده روانپزشکی بالینی
 سادوک، بنجامین جیمز، ۱۹۳۳ - م. . چکیده روانپزشکی بالینی
 سادوک، ویرجینیا ا.، ۱۹۳۸ - م. . چکیده روانپزشکی بالینی
 روئیز، پدرو، ۱۹۳۶ - م. . چکیده روانپزشکی بالینی
 ۴۵۴RRC
 ۸۹/۶۱۶
 ۹۲۸۹۶۳۹
 فیبا

سرشناسه
 عنوان و نام پدیدآور
 مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 شابک
 وضعیت فهرست نویسی
 یادداشت
 موضوع
 شناسه افزوده
 شناسه افزوده
 شناسه افزوده
 شناسه افزوده
 شناسه افزوده
 شناسه افزوده
 رده بندی کنگره
 رده بندی دیویی
 شماره کتابشناسی ملی
 اطلاعات رکورد کتابشناسی

اختلالات خواب و بیداری
 Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry 2022
 ترجمه: دکتر داودپور
 ناشر: انتشارات کاردیا
 صفحه‌آرا: رزیدنت یار - منیرالسادات حسینی
 طراح و گرافیک: رزیدنت یار - مهرداد فیضی
 چاپ و لیتوگرافی: رزیدنت یار
 نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲
 تیراژ: ۱۰ نسخه
 شابک: ۶۲۲-۹۷۸-۵۶۰۳-۶۰-۸
 بهاء: ۱۹۲,۰۰۰ تومان

آدرس: تهران میدان انقلاب - کارگرجنوبی - خیابان روانمهر - بن بست دولتشاهی پلاک ۱ واحد ۱۸
 شماره تماس: ۶۶۴۱۹۵۲۰ - ۰۲۱ - ۸۸۹۴۵۲۰۸ - ۰۲۱ - ۸۸۹۴۵۲۱۶ - ۰۲۱ / www.residenttvar.com

هر گونه کپی برداری از این اثر پیگرد قانونی دارد.

اختلالات خواب و بیداری

خلاصه درس به همراه سوالات ارتقا و مورد تا سال ۱۴۰۲

Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry 2022

ترجمه و تلخیص

دکتر درسا داودپور

هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان

رتبه برتر آزمون مورد تخصصی ۱۴۰۱

فهرست مطالب

فصل ۱۵- Sleep-wake disorders - اختلالات خواب و بیداری ۱۳

سوالات ارتقا و مورد ۷۹

Sleep-wake disorders

اختلالات خواب و بیداری

فصل ۱۵

Section 15

Sleep-wake disorders

☑ مقدمه:

برای درک بهتر خواب و اختلالات آن باید با سه ویژگی اصلی خواب آشنا شویم.

- ۱) خواب پروسه‌ای است برای عملکرد مناسب مغز و ناتوانی در به خواب رفتن، اختلال پروسه تفکر و نوسانات خلقی، مشکلاتی در کارکردهای فیزیولوژیک را سبب می‌شود.
- ۲) خواب فرآیندی منفرد نیست، انواع خواب وجود دارد که به لحاظ کمی و کیفی با هم متفاوت هستند. هر نوع خواب ویژگی، اهمیت و مکانیسم‌های خاص خود را دارد.
- محرومیت انتخابی از نوع خاصی خواب به صورت واکنش جبرانی (ریباند) تظاهر می‌یابد.
- ۳) خواب فرآیندی منفعل نیست، بلکه حین خواب درجه بالایی از متابولیسم و فعالیت مغزی را شاهد هستیم.

☑ نکته: اختلالات خواب هم خطرناک‌اند و هم درمان آن‌ها پرهزینه است و به صورت بالقوه تهدید کننده حیات می‌باشند.

☑ اختلالات بی‌خوابی (insomnia disorder):

☑ تظاهرات اختلال خواب در کودکان

مقاومت در برابر مراقب جهت تعیین وقت خواب

مشکل در به خواب رفتن بدون مداخله از سمت مراقب

☑ تظاهر در بالغین ← مشکل در شروع، تداوم، بیدار شدن زودهنگام و ناتوانی در به خواب رفتن مجدد است که عملکرد فرد را مختل می‌کند.

Hypersomnolence disorder ☑

خواب‌آلودگی مفرط معمولاً به خواب‌آلودگی شدید و زیاد خوابیدن گفته می‌شود. ویژگی‌ها در طول روز خواب‌آلودند. کاهش توجه دارند. اختلال جدی و ناتوان کننده است. می‌تواند تهدید کننده حیات باشد. هم بر خود فرد اثر می‌گذارد و هم بر جامعه. به ندرت ناشی از مشکلات ریتم سیرکادین است. معمولاً ناشی از مشکلات اساسی در تنظیمات نورولوژیک خواب است.

سوالات و پاسخنامه ارتقا و مورد

۱. آقای ۴۵ ساله‌ای به دنبال تصادف دچار ضایعه مغزی شدید در ناحیه اکسیپیتال شده است. احتمال کدام نوع اختلال ریتم شبانه‌روزی خواب و بیداری در وی بیشتر است؟ (Synopsis 2022) (ارتقا ۱۴۰۲)

- الف) Delayed Sleep-wake
ب) Advanced Sleep Phase
ج) Irregular Sleep-Wake
د) Non-24-Hour Sleep-Wake

پاسخ: د

سیناپس ۲۰۲۲ - فصل ۱۵
وقتی چرخه‌ی خواب - بیداری شبانه‌روزی، بیشتر یا کمتر از ۲۴ ساعت باشد و هر صبح مجدد تنظیم نشود فرد ممکن است دچار این اختلال شود نظیر چیزی که در افراد نابینا دیده می‌شود. جراحات تروماتیک مغزی نیز می‌توانند باعث این عارضه شوند.

۲. در این آزمون دو ساعت بعد از بیداری صبحگاهی پنج فرصت بیست دقیقه‌ای چرت فراهم می‌شود که در این فرصت‌ها فرد در مقابل به خواب رفتن مقاومت نکند. آزمون فوق برای ارزیابی تشخیصی کدام مورد زیر کاربرد دارد؟ (Synopsis 2022) (ارتقا ۱۴۰۲)

- الف) آزمون استخدامی
ب) بی‌خوابی روانی عملکردی
ج) نارسولپسی
د) اختلال وقفه تنفسی خواب

پاسخ: ج

سیناپس ۲۰۲۲ - فصل ۱۵

توضیحات مطرح شده در صورت سؤال مربوط به تست MSLT بوده که برای تشخیص حمله‌ی خواب کاربرد دارد.

۳. خانم جوانی به شما مراجعه نموده و از اینکه گاهی با وجود هوشیاری و آگاهی از محیط در شروع خواب و یا به هنگام بیدار شدن از خواب قادر به حرکت ارادی نمی‌باشد شاکی است. این حالت که در طی چند ماه گذشته زیاد اتفاق افتاده به شدت او را نگران کرده و تحت فشار قرار داده است. در ارزیابی روانپزشکی هیچ علامت دیگری به دست نیامد. درمان خط اول در این اختلال کدام است؟ (بورد ۱۴۰۱)

الف) داروهای کاهش دهنده خواب REM

ب) داروهای کاهش دهنده خواب Non-REM

ج) بهبود بهداشت خواب و اطمینان از خواب کافی

د) ایجاد محرومیت خواب و بیدار کردن صبحگاهی

پاسخ: ج

مشخصه شکل کلاسیک حمله خواب یا ناركولپسی (حمله خواب همراه با قوام باختگی) شامل علائم چهارگانه است: ۱) خواب‌آلودگی روزانه‌ی مفرط (۲) قوام باختگی (۳) فلج خواب و (۴) توهمات پیش خوابی می‌باشد.

فلج خواب: علامت ناشایع دیگر، فلج خواب است که اکثراً صبح، هنگام بیدار شدن از خواب روی می‌دهد و در جریان آن بیمار بیدار است و هشیار است ولی قادر به تکان دادن عضلات خود نیست اگر این علامت بیش از چند ثانیه طول بکشد (که در حمله‌ی خواب معمولاً چنین است) ممکن است بی‌نهایت ناراحت کننده باشد. دوره‌های کوتاه و منفرد فلج خواب در بسیاری از افراد غیرمبتلا به حمله خواب نیز مشاهده می‌شود. بیماران مبتلا به حمله خواب، اظهار می‌دارند که شب‌ها سریع به خواب می‌روند ولی اغلب خوابشان منقطع می‌باشد.

درمان حمله خواب: هیچ علاج قطعی برای ناركولپسی وجود ندارد ولی می‌توان علائم آن را کنترل و اداره کرد. گاهی یک برنامه چرت زدن اجباری در فواصل منظم روز، مفید واقع شده است و در برخی موارد این برنامه به تنهایی و بدون کمک دارو توانسته تقریباً به طور کامل بیماران را شفا دهد.